

Sludinajumuš nem preti:
Iwâ, pcc Lankowska un Biskop
Leelajā eelâ № 7, Helmsinga namā
gā, J. G. C. Kapteina Iga grāfī
vode, Eelsch-Nigas Leelajā Nehrin
eelâ № 10.

Malfa par fludinajumeem:
p. par fikku rafstu rindinu; pahr-
schana is sweschahm walobahm
par brihwu.

"Latv. Uw." var apstellet:
Jelgavā: Pee Lankowska un Līkopa kgeom, Leelājā eelā № 7, "Latv. Uw." ekspedīcijā.
Bauskā: Steina lga apteekā. Talsos: J. Hirschman a lga un h. To w a lga graham. bode.
Rūdigā: Ferd. Vesthorna lga un Hartmana lga graham. bode. Mīgā: J. G. C. Kapteina
lga graham. bode, Eksch-Mīg. Leel. Lehtinai eelā № 10; B. F. Hādera drulatawā, Valejas eelā № 3.

Fotmeeschu Amile

Isnähr weenreis nedelö.

Makfà, Telingawà fangem.
pw. gabu 1 r. 50 f., par piengabu 90 f.

Ekspedīzija:
Jelgavā, pēc Lantkrovska un Bīkopa
tēmekā, Leelažā celiā № 7.

Gelkh- un ahrsemē: Rudolfa Mosses lga
grahmatu bode. — Walls: M. Rudolfsja lga
terburgas zeen. Latweeshu draubes mahzit. — Walmeera: Trey lga
lode. — Peterburgā: vee Pe-
terburgas zeen. vee zeen. mahzitajeem —

69. gada=gahjums.

nem sawu dalu un zeefch kluſu, jeb waſ ſaimneekam ja peelihgſt teefiba, darbuſ noſazit. Wifadā ſinā watijadfigs un nepeezeefchams ir peh-dejaſ noſazijums, ja lihgumis paſtauw uſ weenu gadu, jeb ja uſ wai-ral gadeem notaſits, preeſch pehdeja gada. Daschs labs, kaſ naw few peelihdſts teefibu, lauku apſtrahdaschanu pahrluhkot, ir pehz puſe-neeka aifeefchanas ſawōs fehjumōs atradiſ tikai wahrpatu un guſchnas.

No ahrsemehm.

Wahzija. Isgabjuſcho peektdeen wiſā Wahzijā natureja tautas weetneku wehleſchanas preiſch reichſtaga, kuru ſlaits ir pawifam ap 400. Tuwaku ſtu paht waſlumu wehl truhſt; bet tik dauds jau telegraſſ wehſtijis, ka war doma in jaur ſchoreifejo wehleſchanu eewehrojami pahrgroſſjumi buhs notiſhi. Konſerwatiwo ſlaits gan eſot pee-audſis, bet turklaht ari wate ſozialdemokratu tiluſchi eewehſt. Ja tas pateſti ta buhti, tad valje ſe nemas newaretu brihnitees. Jo jaur to, ka waldbiba, Schihdu drang un kristigahs buhſchanas pretineku blaufiſchanahs pahraſt dauds eewehrodama, mahzitaju Stöckeru peefpeeduſi, us lahdū laiku pawifam aftahptees no ſaweeem zenteeneem, muſinataji dabujuſchi leelu pahrfwaru. Stöckeru ar ſaweeem peekrite-jeem weenumehr aiffſtahweja apalſchejo ſchälu teesibas un pareiſahs wai-jadſibas, fazidams, ka ta wairs newarot eet us preeſchu. Strahdneku lahrtu un maſturigee laudis ari eſot zilweki, un waldbibai par to waijagot gahdat, ka ſchee zilwell no geetſtirdigeem fabrikanteem un ihpaſchi Schihdu darba dewejeem netik pa dauds apſpeeffti. Smehlideenah gahnifchana, nowahrdfinaſchana, kas noteek jaur strahdneku naſts laikā, ſeeweeschu un behrnu strahdinachana, leela nabadsiba u. t. j. pr. ſapostot strahdneku lahrtu netik ween meesigā, bet ari garigā ſinā. Behrni usaugot ka puſpagani, un wehlak kritot ſozialdemokratu rokās; tamdeht eſot kristigas walſts peenahkums, strahdneku liſteni atweegliuat un wairak par wiſu dwehſelehm ruhpetees. Tahdi Stöckeru mahzitaja zenteeni Schihdeem un ta ſaultajeem brihwyräftigajeem nepawifam ne-patika; wiſu fahla to jo breenmigi nizinat un par lauſchu uſmuſinataju apmelot, lihds ſamehr walſts-kanzleris Bismarks, tahdahn apmeloscha-nahm tizedams, zilwel'miſlotaju Stöckeru pawifam atſtuhma pee malas, tam aiffleegdams, ſawas domas aftahti iſſaqit. Bet tas tikai ſozialde-mokrateem bija par labu. Jo nabaga laudis, redſedami, ka pat deewa-bihjigojam Stöckeram ne-atwehleja, par wiſu labumu ruhpetees, nu fahla leelakā mehrā paſlaufit negehligajeem muſinatajeem. Schinis beenās nu gan Keisars Wilhelms II. iſlaidis ſawus iſſludinajumus, kas apbrihno-jamā mehrā eewehro strahdneku labumu, un ari ar wiſleelako pateiſibu no teem tika apſweizinati, — bet kad tas notika tikai itin ihſi preeſch wehleſchanahm, tad lunkanajeem ſozialdemokratu wadoneem iſdewahs, ar wiſadeem meleem wehletajeem eſtohſtit, ka tas, ko Keisars iſſludinajis, eſot akurat wiſu, ſozialdemokratu, domas, un tamdeht Keisaram

Pausanias

Raudas fabribas quali.

(4. *Turbinariae*.)

"Tad tawa feewa," — Agate steneja, kura tik tagad atjehdsahs runat, — "tad tawa feewa ir wainiga pee tawas nepeeklabjigahs istur-reshanahs pret sawu wezo mahti?! Ta jau es ari domaju, tad tu sawu ehrimigo runu ussahki. Tawa feewa, las man-wifas weetas un leetas

"Nè, maht," Moriss atkal pazeahlahs, lai mahtei waretu taifni flatitees ažis. "Nè, mana seewa naro tur wainiga, jebšču gan wina tahs domas issfazija, ka man kas gruhti speeschot firdi. Mana firds, mana apšina ir pee tam wainiga, kas us pehdigahs zeloschanas ir us-modusees un nahkuši pee pilnas atsibschanas. Viħds schim es esmu wiſu darijis us tawu pawehli un nemas dauds ne-apdomaju, ko dariju. Es domaju, ka man tur naro nelahdas atbilidibas; jo tu man pawehlej i un es tureju par fawu peenahkumu, kà paklausīgs dehls mahtes pawehlei paklausit. Bet tagad esmu atsinis, ka ari es esmu lihdsalib-neeks pee schi gruhta noseeguma, ko meħs ar faweeem tumsfchajeem dar-beem preeskħ Deewa un zilwekeem few uſteħwusches. Manas seewas wahrdi, kura weħl nemas nejna, kahdu darbu es ar tevi un preeskħ tevis strahdaju, ir eestiprinajuschi manu apxremšchanas, weħl pee laisa no schi darba fawas rokas atraut, ko es jau us zela biju nodomajis. Es negribu, un buhtu tas ari bes nelahdahm hailehm eespehjams, fawu neċċacum, weħl Isafaku podarit!"

"Winsch atkal atfehdahs un gaidija, ko mahte fazihb.
"Moriz," schi tad teiza, "es nemas newaru tewis saprast. Kotu tur muldi no noseegschahanhs preefesch Deerwa un zilwekeem? Waj tad tu domä, ka Deewä ari gar tahdahm leetahm nodarbojahs? Tad jau Winsom buhtu waijadisgs dauds wairak par to gahdat, kad mums lara laikä atrahma nekaunigi un nepateesi muhsu suhri, gruhti eemantoto ihpaschumu. Waj Winsch to darija? Waj Winsch palihdseja, kad uguns muhs padarija par nabageem? Waj Winsch palihdseja, kad taws nabaga fehwä pee mahjas dsehschanas pasauudeja fawu jauno, siipro dschwibü? Waj Winsch palihdseja, kad taws brahlis Mahrtiasch, toreis mans weenigais palihgs un pabaliss, wiſai taſnibai par ſpihtus laru tika aifwests lihdsä, un deerossin us kura lara laufa fawu nahwi atrada? — Waj tad nu Winsch ari pahr to ko istaifhs, kad es atkal raugu wiſu atdabut, kas mums netaifni tika atrauts? Ja, waj tad lihds schim Winsch ir us to raudsijees? Waj tad lihds schim naw ar muhsu darbu deewägan brangi gahjis us preefesch, ta ka manedsihwes mehrlis, ko fewim eſmu ſpraudusees, proti muhsu mantibu til

"Un fo tu tur muldi no noseegfchanahs pret Deewu un zilwe-
keem." Agate runaja tahlof, kas fawu walodas weiklumu atkal bija at-
dabujus, un fawu dehlu leetin aylehja ar wahrdu straumi, "fur tad
gan ta radifees? Waj nebuhtu gan walstis peenahlums bijis, wisas
tahs paradu sikhmes famaksat, fo mumus neleefchi Frantschi bija dewu-
fchi par muhsu treknajeem lopeem, furus tee kawa un aishweda projam?
Bet waj tad to lahds reis ir eedomajes? Waj tad muhs turklaht wehl
ne-issmehja un nepeesoboja, lad pahr schihm paradu sikhnehm prasiyahm
fawu naudu? Waj ta war buht lahda netaifniba, lahds noseegums,
kad mehs ta kluft, ka to tagad daram, raugam nahkt pee fawa ihpa-
-55-

"Bet, maht," Morizs runaja starpā, „tee nabaga laudiš, kuru
mehs ar sawu naudu, wiltigo naudu, apskrahpjam, kureem mehs pa-
winu ūhreem sweedreem dodam fhos neekus, kas tik spihd, bet san-
nom nesahdas wehrtibas?!"

"Nu, lai wiisi atkal fcho naudu isdod! Par mums newveens na
ruhpejabs, kad mums wiisu nehma, fo tad lai mehs par ziteem laudin
wuhpejabs? Mameengs tadsdu nom tis dauds pasaudesia, fà mehs!"

"Nè, mah'; ja ari tas, ko tu no walsis veenahkuma pret mumi runa, waretu buht taifniba, — to es nesinu, jo tas eet pabi man faprafchanu, — tad tomehr tos nabaga laudis, kureem mehs sawi wiltigo naudu dodam, mehs us beslaunigu wihsi peekrohpjam. To e jau daudfreis jutu, kad us schihm zeloschanahm wiltigo naudu tribzdamahm rokahm noskaitija. Un ka mehs zaue to grehkojam pre Deewu, man tagad tapat mana sirds apsina sala; mehs grehkojam pret septito bausli: Lew nebuhs sagt. Ihs. — es newarui un negribi nekahda wihsé wairs nemt dalibū pee fchi neskaidra, tumschà darba, —

"Ak tu neprafcha!" Agate tagad sadusmojusees issauza. "Preefsa
la tad schis darbs noteek? Waj ne preefch jums behrneem? Nedisi
Moris," wixa tad, la likahs, d'siki aisgrahbta, teija, "es esmu tadsch
weza fewwa, un warbuht jau rihta deena ir pehdiga preefch manis.
Preefch fewis es jau gan wairs neruhpejos, wehl mantas eeguht; man
peeteek tahn pahri deeniznahm, kuras es wehl warbuht d'sihwoschu. Be
jums es labprah raudsitu to mantu eeguht, las jums reis bija, u
us kureu ari jums ir teefsha. Es wehletoes, la juhs reis, lad jum
labi flahjahs, sawu wezo mahti wehl kavä svehtitu!"

"Mihla mah!" Morizs atbildeja, "mehs it labi sinam, ja tā muhs mihlo, tīslab Marija, kā ari es, un mehs tew pateizamees pā to ustīzību, ar ko tu muhs eši īsaudsīnajusi un preefsch mums gahdojusi un strahdajusi. Par, to mehs abi tevi wehl kapā svehtisim. Bet ta manta, ko iu preefsch mums us ūs scheem netaisneem jeleem rauge.

| eeguht, mums newar buht par fwehtibu. Tu fini, ka fakams wahrd
| fala: weens netafns grafis aprijs simts taifnu rubuku."

"Renahz man preefschā ar saweem neela fakameem wahrdeem." Agate dusmigi teiza; jo aisgrahboschē wahrdi, kuzus wina runaja, nebijā wiś it pawisam fasneeguschi sawu mehrki, Morizu wina apnemfchanā padarit schaubigu. "Tagad es tew wiſā nopeetnibā prafu, waj tu gribi valist pee sawas mukligahs apnemfchanahs un no mumis atfazitees, jeb waj tu, kā paklausigs dehls, kas sina, ko wiſch sawai wezai mahtei paradā, gribi man paklausit? To atbildibu, ko tu doma-

"To tu newari, maht'; jo es ne-esmu wairs behrns, kas nesinadams dara launu. Ka es lihds schim tew vallausiju, bes ka tuwaki apdomajis, ko tu man pauehleji darit, schehligais Deews man gan peedos, kad es Winau firfnigi suhgschu. Det kad es tagad, sur Winsch man azis atwehris jaur manas apsinas balst pahr mana darba grehtu, pret sawu labako saprafchanu un apsinu wehl gribetu pee tam palist, — to Winsch man newaretu peedot. Man waijadsetu noseegschanoß

"Bet tas ir sawadi," Agate pebz ne ilgas klujuzeeschanas eefahla,
"ka tu tik tagad it nejauschi eñi nahjis pee s̄chihs apdomafchanahs un
atsihchanas, pebz tam, kad tu jau tik ilgi ar wezo Wezi scho darbu
strahdajis. Nefaprascha behrns, kas nesina, ko tas dara, tu jau sen
mairkas tadefchu neeski."

"Ja, maht', aba lihds schim es biju va kuhtru, pahr scho leetu dauds galwu lausit. Bet tagad tas ir zitadi, — pehz tam, kad mihi-lais Deewəs man galwu un firdi falausijis!"

"Neela plahpaschana," mahte dusmojahs. "Deewəs ari fo raudsihs pahr tawu mulla galwu un tawu nestipro firdi! Tas ir eedomas, fo tu pats efi eerachmees galwā, jeb to few tawa mihlā feewa eeteikusi; jo wina pahr to dusmojahs, ka tu man dasch'reis paklausī un ne-efi wisu deenu winas prahta paklausigais kalps. Tagad es few gribu fo teikt: wezais Bejis ir scho wakar' atkal atnabzis un fowā

"Waj fchis blehdis jau atkal ir klahrt?" Morizs runaja starpa.
 „Raug', maht', aba fchi beedriba ar fcho blehdi man ir diwkahrt reebiga,
 jo fudraba leetas, ko winfch jau dasch'reis žavā maišā pahrneſis
 un tew par augstahm ženahm pahrdewis, pateesi nebija us godigu wiſti
 eemanitotas; winfch taħs bija sadſis. Darbs, kas iahdā fabeedribā,
 tahdeem liħdslekeem teek strahdats, newar labi beigattees, lai pahr to

"Klusī tagad un usklaufēs, ko es runaju!" Agate apsauza dehlu. „Kā sajūtu, wezais Bezīš ir šķē, un ir pahnējis jaunu mabkslu, kā veenkārši metalu uguni war pastahwošči apseltit, tā ka pat selta kaleji to tik gruhtī war pasīht. Pirmsit, kad winsč us ihšu laizīraa pee manis bija, winsč man šo leetu isskaidroja. Winsč ari pahnējis.

Vehkondimodus
angstu laimi
issaus
J. Blümberga fungam
un
Alihsit Lorenz jaunkundsei,
ta faderinatem.
A. S.....

No efelanzes, Peterburgas teesas pa-
lates wezakā presidenta

fa notars gubernas pilseb-
ta Jelgavā apstiprināts

es zaur sāo dari sinamu, ta manu jo-
tara kantoris atronahā pēr tīrgus pī-
tsha. Gērha (apteka) namā. Tīrgus
veitula fundus es pēh sagaidāmos Jel-
gavas apgabala - teesas nojāschanas
kurienes gubernas avisēs darīshu sin-
mas.

Adolfs Proctors, notar. publ.

Saiveem zēnijameem
klijenteem

daru zaur sāo sinamu, ta es sawu
prahs ēmu cīstājis un if

Jelgavas
aisgājis projām. — Tuvalu sinu dabū-
šanas un dokumentu apgalab-aidoschanas
labā mani zēnijameem klijenti lat gree-
schas pēr apsvekrinātā adovolata Alberta
Friedrichsohna hga, Jelgavā, Leelajā
celā N 25.

Eruis von Reinfeldt,
oberhofteesas adovolats.

Kreuu walodā rakstus
pērētēs teesam, ta datīdus dokumentus
jaistība un wehlahs kriminalsetās aiz-
stāhvēshanas iņmetees D. Tombergā,
Jelgavā, Strīhwera eelā N 8.

Pamatigu

māžibū
klaweru spēlešanā dod un jaunu
kolonečku veetētumus nem pēti F.
Engelhardt, Jelgavā, Pasta eelā N 41,
weenās tēpes augščiūv.

Leel-Wirzawas Letjas-Uhtenos
16. Februari sā. g. noteihes

uhlruipi.
Pahdos weenu astonu ūgen ūpeka lo-
komobili, Rūstons-Proktors konstru-
cijas, un fadegučas kūtnašinas
dzelsu datas, ūknas u. t. t.

Berkens ūgasta walde, Dobelei
aprīķi, ūzina ar sāo pēbzīmētos
sawo ūgasta lozelis, wehlahs līdz N 1.
Augustam sā. g. vee ūgasta waldes
Danu māžas erastēs treidēnās pēh
un 15. mehnečia deenas, ūwās node-
was ūmātāt; no zātā ūpās paradētē
is ūgasta ūvedebības iſſehtēt:

1) Kristap Līkbergs 52 r. 40 l., 40 garn.
rudis, 42 garn, meieħu.
2) Jahn Labrenz 16 r. 50 l., 34 garn.
rudis, 38 garn, meieħu.
3) Jure Janujs 22 r. 50 l., 16 garn.
rudis, 12 garn, meieħu.
4) Jane Eichenberg 13 r. 80 l., 46 g.
rudis, 46 g, meieħu.
5) Jahn Hoffmann 44 r. 52 g. rudis,
50 g. m.
6) Friz Rosenberg 64 r. 75 l., 40 g.
r. 42 g. m.
7) Otto Peter Friz Rosenberg 18 rubl.,
46 g. r. 46 g. m.
8) Friz Peter Friz Rosenberg 17 r. 30
l., 46 g. r. 46 g. m.
9) Sahmel Sandau 36 r. 50 l., 58
g. r. 54 g. m.
10) Jahn Rosenberg 28 r. 50 l., 53 g.
r. 51 g. m.
11) Anis Sandau 35 r. 20 l., 52 g. r.,
50 g. m.
12) Otto Friz Friz Rosenberg 21 r. 65
l., 46 g. r. 46 g. m.
13) Anis Reichermann 13 r. 40 g. r., 42
g. m.

14) Friz Ojolai 11 r. 10 l., 40 g. r.,
42 g. m.

15) Jahn Freimann 29 r. 46 g. r., 46
g. m.

16) Kristap Kriechahn Kleinberg 41 r.
10 l., 52 g. r., 50 g. m.

17) Anis Osel 19 r. 80 l., 58 g. r., 54
g. m.

18) Friz Weinberg 41 r. 30 l., 63 g. r.,
57 g. m.

19) Kristap Kleinberg 9 r. 40 l., 26 g.
r. 32 g. m.

20) Josef Hofmann 11 r. 26 g. rudis,
18 g. m.

21) Nikolai Ermanu 54 r. 55 l., 58 g. r.,
54 g. m.

22) Karl Heite 48 r. 5 l., 57 g. r., 53
g. m.

23) Jahn Ojolai 30 r. 90 l., 46 g. r.,
46 g. m.

Berkens ūg. walde, 31. Janu. 1890.

(N 24.) Pag. mez.: W. Hartmann.

(N 25.) Strīhw.: Bittner.

Weenu partiju

mehbelu,

kas iħpaċċi derigas par bruhtes vuħru,

pahrod par iott leħtu zenu vee tħek-

neeu meistera G. Ranghōch, Jelgavā,

Leelajā eelā, blakam realiskolat.

Pečatātā paspānātā. Poliċijsmeister Vapożi Roniż.

Printed by Vapożi Roniż.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

1890.

Semkopiba un fainmeeziba.*)

Pataudisfchanas aisteiga.

Kehwe un winas kumelch pehz d'simfchanas.

Tuhlit pehz dsemdechanas kehwei waijaga sneegt rubpigu apkopfchanu, un ja nelakdi ihpaschi apstahkti nespeesch, ar lihds schim sneegteem usturas lihdsleem nedarit nelakdas mainas; tikai ar dsehreenu no ausu un meeschu skrotim nedrihki pirmajäas deenäs rihtotees kopi, un it ihpaschi tad, kad kehwe ir wahja un dod mas peena. Ja kumelch ir spehzigs, tad jau winsch pats no fewis dris mahtes tefminu usmekles, un ja ne, tad winam waijaga fihschana mahzit. Ja kehwe kumelu nepeenem, tamdeht ka wina knud, waj atkal tamdeht, ka kumela fihschana — kumelch daudkreis to ar leelu nemeeru isdara — padara tai sahpes, tad nedrihki wis kertees pee spefchanas lihdsleem. Kehwi ar laipnibu waijaga satvert pee galwas un wina preefchahju tai pupe pazelt, kur kumelch teek peelaistee pe fihschana. Ja schis lihdsleem nepalihs, tad zits nelas ne-atleek, ka ik pa divi stundahm ya sibdisfchanas laiku kehwei uslikta lauschus. Ja tefmins ir tukfch, kumelch beigusees, un ja kehwe eefahl pahr fawu kumelu preezatees, tad wina ari labvraht pahrwar wifas nepatfchanas, kas wehlaik tai zelaks zaur sibdisfchanu, un pat ari tad, ja wina, kumelam leenot gar fahneem, paslehpenehm, ausis faglaus. Pirmo kehwes peenu isflault, ka tas beeschi noteek, now tamdeht eewehlams, ka wina ir ihpaschibas, kas tihri un lehni nowada, un ta faulto mahtes piki is kumela iswada ahrä. Kumelam waijaga stalli brihi kustetees. Jau pehz trim lihds tschetrahm nedelahn winsch sah melletees gar mahtes ehdamo, un schi laika brihi nedrihki astaht ne-eewehrotu. Siles galbs ehtra augstuma erihkots, ir preefch kumela wifai devigs. Ar smalts fagrestem effeleem, kas ar drusku ausu fajaukti, teek eefahks; schis ehdamais teek wairak reisu par deenu sneegts, un pamaam mehrs paleelinats. Schahdai rihosfchanai ir tas labums, ka kumelch netik ween zaur to teek spehzinats, bet ari wina ihpaschneekam wehlaik naikfees weeglati, kumelu no mahtes atschikrit. Poti usmanigam waijaga ihpaschneekam buht us fawu kumela muguras attihfchanas. Ja wina ir eefeglota, waj kad manams, ka ta eefahl tapt lihka, tad kumelam waijaga semu ehst; jo — jo augstaku winam waijaga fawu baribu nemt, jo wairak tam waijaga fawu muguru lekt, un ta tad augdama mugura top jo deenas jo lihkaka. Pee kumela zitadi normalas attihfchanas ir labi, tad winsch pehz desmit deenahm pee laba laika mahti pawada us ihsu laiku, kad ta lauka atrodahs; jo thirs gaifs preefch kumela ir no leela swara. Pirmajäas divi lihds trihs nedelas ar kehwi newaijaga strahdat, — bet tad jau nu gan fahdas stundas par deenu wina war fahlt pee darba leetat, lai wehlaik wifsi deenu ta spehru faveem darbeem kalsot. Sem scheem apstahkleem waijaga kehwei dot peenahzigi ausu baribu, tamdeht ka wina spehru gau strahdasfchanu un peena gahdasfchanu diwkahrtigam mehrh teek patehreti. Tik ilgi, kamehr kumelch ir pee mahtes, waijaga pehdejo faudet; jo laumumi, ko kehwe bauda, war tikt pahreisti us kumelu. Ja kehwe faswihdui nahk stalli atpaka, tad waijaga ku-

melu tik ilgi atturet no fihschanas, lihds kamehr kehwe pilsnigi atpuhtufes; jo zaur fakarfschaa veeno baidishanu war rafes leeli skiftumi pee kumela. Kad kumelch ir ja-atradina, ja-atschikir, tas nogrosahs pehz apstahkleem; jo ilgaki winsch paleek pee mahtes, jo labaki tas ir preefch wina attihfchanas. Wisadä wihsse kumelu nedrihki atschikrit preefch 3 waj 3¹/₂ mehncheem, un arweeni wina audsinatajam waijaga eewehrot ka galweno leetu: kumelam waijaga peenahzigi kumelam waijaga fawu plaujas. Ja tikai pawaferi mehli teek iswesti us plaujas, kad sahle jau esfahk augt, tad tee wairs newar tiki pafch gada islust un parahdit fawu spehru. Ja schie darbi, proti mehlosfchanu rubeni, eefchana un abholina- un sahles sehlas isfchana pawaferi, pareisi top isdari, tad eenehmuni ir til apbrisnojami, ka fawu plauju gandris wairs ne-nepahsi. Kas to reis ir preefchwojami, tas wehlaik fawu plauju tapat kops, ka fawus lauktis; bet, deemichels, dauds semkopju to wehl eewehro pa mas, lai gan wini sua, ka labas plaujas in lopu audfchanai par kretiun yabalstu. Gan nu ari abholina- un ganib lauktis fawu teefu pypalihds, bet eeneigas plaujas te tadsch uelad ne-atschaw. Wislabafee mehli preefch plaujam ir labas, spehzigs kompos, kuri naigi un dauds fakti, newajadstu aprim ne-venam sentopim, lai winam nebuli, faveem laukeem jo-atschau stalta mehli, un materiala preefch komposta nerubli, jau newem fainmeeziba, — pat ari ne wiismasak; waijaga tikai mellei, — tad jau gan atradis.

Sintenis.

Pahr filuma swaru preefch lopu labas buhfschanas un ehdamä pilnigas isleetafchanas.

Gowslaps gan nu wairak panees auftumu, neka sirgs, bet tad- fchu ari tam wi slabaki patiht filumis no desmit lihds 12 grahdeem; jo tad lops war wi slabaki isleeta fawu ehdamo. Zaur mehginaju- meem ir israhdiyes, ka ehdamä weelu isleetafchanas stahw fanehru ar stalla temperaturu. Ismehginajumi peerahdiya, ka ehdamä pahreet wairak par katu temperaturas grahdu, kas ir masak par 8 grahdeem Reomira, 5 lihds 7 proz., un atkal masak par katu grahdu pahri par 8 grahdeem Reomira, ar ko stalla temperatura tuwojabs 13 grahdeem, 2 lihds 3 proz. Schie isnahkumi ir til swarigi, ka sem- kopim wini ir gan ja-eewehro, ja tas grib issfargatees no fahdes. Stakkis, kurds temperatura ir 8 lihds 12 grahdus Reomira, eeguhit pee weenadas ehdinachanas gandris tos paschus panahkumus; bet ja loopeem ir stalli jaftsi, tad waijaga auftas deenäs beeschi ween tre- schahs dasas, pat puses wairak ehdamo, lai eeguhu to paschu panah- kumu, tamdeht ka leela data no ehdamo teek patehreti, lai atdabutu zaur ahrejo temperaturu massinato filumu. Ja loopeem auftas deenäs netek dots peeteekoshi ehdamo, tad wini, lai fasildots, patehre fawas meesas spehru, pahseemo wahji un nihstoschi, un temi lihds pat Zahneem jamozahs, lihds atkal fasidots to stahwokli, kahds teem ir laba buhfschana. Ka sem tahdeem apstahkleem finamee semkopju newar tikt, ka mehli fazit, us sala zina, lai tee ari, deewissi ka taupidami, puhletos no agra rihta lihds wehlaik wakaram, ir weegli faprotams. — Bet lai nu nowehrstu pahyprachanas, tad it ihpaschi gribam wehl pefhmet, ka filumis ari nedrihki buht pahraik leels, no 14 un 15 grahdeem jau waijaga fargatees, tamdeht ka wini ustura weelu masina. Ta tad ari te tas wahrds: „mebru turet“, ir no leela swara. Laba, zeeta stalli waijadsetu, deht temperaturas eewehrofchanas un notah- tofchanas, arweeni karatees termometerim jeb filuma un auftuma rahditajam.

Jantajumi un atbildes.

1. **K. I. Egam eekfch K.:** Juhs mums ratsheet: Man ir juu isgrahwota plauja, us kuras loti mas sahles aug. Wina ir weenu arschini beesa meln'femes (trihads) kahru, un apaschi ir zeta teem. Waj plau- jau to pahrlabotos, kad es wina usartu un fahdus gadus fehru ausas, waj juu labib?

Atbilde:

Plauju usart, tamdeht, ka us tabs aug neeziga sahle, newaram Jums eewehlet; jo wihsse wihsse tahnahm plaujam truhst spehru. Wina hui waijadseis juu ne- flautamus gadus arweenai dot, bec ka lahu reisu buhnu dabujihas spehru atpaka. Plaujas tahnahm spehru ir topuchas glushki nabadiigas, un schi pati wina tad nu ari buhs pee Juhs plaujas. Zaur ufarshamu Juhs nela laba nepanahfse; ju wihsse, ko Juhs tur griseet feht, meeschi, ausas, lini u. t. t., augtu tikai wajji un ne-azatmalkatu darba. Tur tikai labi mehli war palihset, un ja tos wa- reet plauju dot, tad Jums newaijaga fawu plauju usart; Juhs tad mehli

panahfseet dauds weeglati un drofshaki, kad mehli isfahfseet us plaujas un tad to labi eejeeet ar spizahm eefchahm. Ja plauja jau rubeni top mehlosfcha, tad pawaferi, kamehr seeme wobl mihihla, ta ir stipri ja-je, t. i. kahds 6 lihds 8 lahtas kretseem un schefcham, un beidot ir ja-apfchki ar abholina un sahles sehlas, tad jau ishda afsauna plauja tublit pirmaja gada, lai ori tikai rubeni, atnas labas plaujas. Ja tikai pawaferi mehli teek iswesti us plaujas, tad sahle jau esfahk augt, tad tee wairs newar tiki pafch gada is- lust un parahdit fawu spehru. Ja schie darbi, proti mehlosfchanu rubeni, eefchana un abholina- un sahles sehlas isfchana pawaferi, pareisi top isdari, tad eenehmuni ir til apbrisnojami, ka fawu plauju gandris wairs ne- nepahsi. Kas to reis ir preefchwojami, tas wehlaik fawu plauju tapat kops, ka fawus lauktis; bet, deemichels, dauds semkopju to wehl eewehro pa mas, lai gan wini sua, ka labas plaujas in lopu audfchanai par kretiun yabalstu. Gan nu ari abholina- un ganib lauktis fawu teefu pypalihds, bet eeneigas plaujas te tadsch uelad ne-atschaw. Wislabafee mehli preefch plaujam ir labas, spehzigs kompos, kuri naigi un dauds fakti, newajadstu aprim ne-venam sentopim, lai winam nebuli, faveem laukeem jo-atschau stalta mehli, un materiala preefch komposta nerubli, jau newem fainmeeziba, — pat ari ne wiismasak; waijaga tikai mellei, — tad jau gan atradis.

Dahrfkopiba.

Lihdsellis pret ahbelu wehli jeb krupi.

Ahbelu wehli jeb krupis naw ne zaur stipru isfreeschanu, ne zaur wainas apfmehreschanu drofchi isahfsejams; zaur to wairak neka ne-panahf, ka tikai wainu padara leelatu, un galu galu kots nomirist. Preefch kahdeem trim gadeem es ar krupi wifai fasriguschi ahbeli ne- mos ahfset. Schim lokam, kuram garenissi bija wahts, un pee kura wifas puhles un wifsi lihdselli palika bes panahkuma, liku peestiprinat zaur drahtim stipru dehlu kasti, un proti ta, ka starp kolu un kasti at- lika 2 zellas plata starpa. Schie kasti tad nu pildiju ar semi un stipri fastampaju. Pehringad es no kola kasti atnehmu, wahti notihtiju un wairs ne-atradu ne masakahs sihmes no wehli fliimibas; wahts ma- las bija wefelas un gludenas, un pati wahts aisdifhshana. Wisadä wihsse zeru, ka schini gadu wahts aisdrehehs. — Gewehlam schi lihdselli pret ahbelu wehli jeb krupi ismehginat. Par labu panahkumu, finams, newaram galwot. Ikvens, kas to buhs ismehginjis, redsehs, waj tas ir derigs, waj nederigs.

Fr. Bl.

Dashadi fihkumi.

Ka war us wifseem laikeem nowehrst lahu swihfchanu.

Lai us wifseem laikeem nowehrst lahu swihfchanu, tad teek eewehlets fahdas lehts un drofchs lihdsellis: 10-prozentigā fromfahbes kaufjeumā eemehr drusku opseenamahs wates, ko nem ragu stangās, un ar schi wati tad weenais lahu apfshas apfmehē, ka ari ahdu starp pirksteem. Pee sti- pras lahu swihfchanas atjauno to ik pa 2 lihds 3 nedelahn, pee swihfcha- nas wihsse mehli ik pa 6 lihds 8 nedelahn. Ja lahus ir jehlas, tad teek leetats 5-prozentigā kaufjeumā, un stiprakais top nemis leetafchana tikai pehz tam, kad ahdu ir atkal fasijusi. Wafarā dashu reis gadahs, ka zaur tadsch apfmehreschanu fahle swihfchanas; bet tadsch schie swedri pasuhd weenā waj dimas deenäs bes lahma tahlala filumia.

Kartufetu pahrbaudfchana pee eepirkfchana.

Ja grib issfhat, waj kartufetu fatura peeteekoschi stehrelku krahiumu, tad ween no pahrlamajem kartufeteem waijaga pahygreest pufch un greefsumu pufes weenai gat otru rihvet. Ja stehrelku fatura ir peeteekoschi, tad kartu- feta weena pufe paleek pee otras zeti kahru un nekliht wis nos, ja to tura brikwi us semi.

Fr. Bl.

ahbolinsch. Nahloschä fapulzē, kas buhs 15. Aprils, divi beedri ap- nehmahs isflakdot, ka dahrfi un plaujas kopjami. — s.

Tukuma apgabala leelgruntneku semkopibas heedriba no- domajust isrihlot schio wafar' semkopibas isfahdi. No Augstahs Wal- dibas pefsoliti tschetri medali, ar wiesrafli: „Par labalo semneeku firgu“.

No Kandawas. „Schi ir ta deena, ko tas kungs darijs; preefchimees tai paschā un libgsmimees.“ (Dahw. ds. 118, 24.). Ta lihds ar lehninu Dahwidu wareja isfaukees Kandawas draudse, kad wina 4. Februari dabuja jaunu ganu un mahzitaju. Kandawas draudses wezais mahzitajs, kas gandrihs 50 gadu schio draudsi lopis un jau preefch wairak gadeem fawu jaunuks dehlu bija peenahmis par valigau, atkahajs pefhr ruden', leela wezuma un nespehzibas deht, no mahzitajam amata. Wina dehls, no patronata kungeem par mahzitaju iswehlets, taya eewests augfcham minēta deena. Draudse, fawu jauno ganu zeenidama un mihledama, bija uszehluji goda-wahrtus un basniza ar skuiju wihsjumeem ispuschkoju, un krons lukturos degoschahs swezes leezinaja, ka ir ihpascha goda-deena. Draudses lozekti no malu malohm stiehdahs, gan braufschus, gan kahjahu, us Deewa namu. Basniza bija ka bahstai pefbahsta, un tomeheh wehl daubseem bija japa- leek ahra puse, eelfchā netikfchein. Tamdeht ka muhsu zeen, general- superintendenta kungs bija valizis slims, tad bija mahzitaju eewehchana usdota zeen. Sabiles mahzitajam un Kandawas aprinka prahwestam Glaesera kgam. No wezā Kandawas mahzitaja. Nurmuishas mahzitaja un basnizas preefchneebas kungeem pawaditti, zeen, prahwesta kungs ar jauno mahzitaju dewahs Deewa namā. Sirfniigeem wah- deem to pafkubinajis, Deewa wahrdi fludinat augsteem un semeem, ba- gateem un nabageem, pakritschus pajelt, nominalijschus meklet, wah- jus suprimat, noskumus eepreezinat, tihschus grehzineekus pahr wina grehleem norah, turklaht draudsi luhgdoms, mahzitajam pee schi darba peepalihset, winsch tam pafneeedsa grahmatu, ka tas pat Kandawas draudses mahzitaju apstahkem. Wezais, firmais tehvs wihsjums no- svehtija fawu dehlu, wehledamees, lai ar mihlestib, pafzeekib, un paf- mibu kopti fawu draudsi. Jaunuks mahzitajs, fawam spredikim par pamatu lidojams Kolof. 4, 2.—5., ar sirfniigeem wahrdi draudsi klu- binaja, lai buhnu lihds ar wina weenapraktiga luhgshana, nomoda un staigatu eelfch gudribas. Pehz pabeigetas Latveeschi deewakalposchana bija Wahzu deewakalposchana. Ta Latveeschi, ka Wahzu deewa- kalposchana puszhkoja jaukas, 4-balzgas dseesmas schio goda-deenu. Lai tas kungs svehtija jaunu ganu, ka wina darboschana pafkueem pafkueem un se- meem, leeleem un maseem!

No Brinkeem. (Gefuhlets). Divi Schihdini schi isdarijuschi fahdhu blehdib: Bairak weelias tee uspirluschi gowslopus, pa 1 un 2 rubleem rokas naudas usdodami; jo kad tos pahrdoschot, tad famak- faschot wifsi. Bet schoreis nebijsa wis ta: ka fazits, ta darits. Schihd- deli pa zitu zelu buhs aifgahjuhschi us fawu semi, — laikam gan us Ameriku. Daschis fainneeks teem pahrdewis pa 3 gowim, un zits kah- pelis atkal, fawu weenigo gofniu pahrdodams, gribesijis labaku eegah- datees, — bet nu palizis bes neweemas. Ko nu tas lai eefahl taga- dejoks knaps laikos?! Gan daudseis jau laikrafstos sinoti pahr Schihd- blehdibahm, un lai nedod teem fawu prez, pirms naudu famalka, — bet tas to eewehros. Un ka tad lai ari to fina; jo pa wifsi Brinku pagastu, kas fastahw no 24 fainneekem, 5 kalmu mahjahn, 4 malu- muischahm, nem tikai diwus laikrafstos exemplarū! — Pa Seemas- svehtieem scheijenes Kruhmu mahjās, wehlaik wakaram, lai wifsi jau gu- lejuschi, lahds fahzis gar logu daustees. Saimneeks eet raidst, kas tur ir. Durvis attaifjis, das loti pahrbihstahs, eraudstidams Tschiganu baru ajs durwim stahwam. Saimneeks prasa, ko schie mek- le, us ko tee atbiljeuschi, ka gribot naktomahjas. Saimneeks, labi zil- wels budyams, ar usnehmis schios nepatiklamos weefus. Bet ko schie dara, istabā eegahjuhschi? Waj tur stahw meera? Kas to dos! Gelaids wehli basniza, winsch fahk kahpt us kanzeles. Tapat tas bija ar scheem Tschiganeem. Wispirms tee fahk pa gultaahm tschamitees. Deenest- meitas atraduschi, tee fahk tas neschehligi plehst un moxit. Saimneeks, redsedams, ka labi wairs nebuh, fahk tos bahrgi aprah, pee kam schie fahk fahk fahk fahk fahk laukā. Saimneeks ween no pak- lejeem fatwehrs, gribedams finat, tas tee tahdi ir. Tas bijis turpat no kaimiku mahjahn lahds fahderis, kas bija lihds ar ziteem tur at- nazis fahkatas, ka schie fahz fawu apfahrtblanschana, daschadi par spokem isgehrbdamees un zilwelus baididam. Juhsmiinfch.

No Leepajas. Man, Leepaja dshwodamam, gadijahs schahdu jozi gurvoju stiki peeredset: Bagahjuhschi gada Dezembera mehnesi strahdneekam G. un wina feewoi bija pasudusi wanna. Beribas bija likuschi us tuwejeem kaimineem, ka tee esfot wannu nosaguschi. Wihses gan buhnu wannu pefzeekis, bet feewoi tafs bija loti schehl. Ne ilgi pehz tam bija pefteezes fahds wezis, kas ari no zitham feewahm jan esfleaves ka burvis, kas warot pafhelet, sagtas leetas nest atpaka. Kamehr wihses bija pef dorba, tamehr feewoi wezo burvi laipni pafzeh- nazi un tam ederwusi 35 kapeikas preefch fahbja, kas preefch tam, ka wezis tezis, esfot loti waijadschis. — Wihses, ka jau wairak reisu, waijadschis wifsi naiki palikt us darba. Tas bija preefch feewois ihsti isfiedwigs laiks! — Pehz tam wezis eefahzis noteikst, ka ja-isturahs, ka- mehr wannu atnefhs. Proteet, feewoi menai pafchai jaboht istabā un jagaida, jo pulstien weenpadfmitos naiki fahds fitfchot pee loga; lai

<p

